

ÉLISABETH DODE - Pantai Prouvençau

1923

*Au front de la Tour Magno
Lou Sant Signau es fa!
Anen-ié!*

F. Mistral

Maiano, 22 de Desèmbre 1913

DEDIQUE MOUN LIBRE A LA PERVEROUSO MEMÒRI DE MA SANTO E CARO
MAIRE QUE DAVANS DIÉU REPAUSO!

A MA CARO AMIGO NA MARIO-TERESO CHABALLIER EN OUMAGE DE SOUN
AMISTA

Prefàci

Coume manto e manto felibresso vo felibre, auriéu vougu pèr lou proumié libre que fau parèisse, vèire au pourtissoun de moun obro uno prefàci marcanto e bèn granado.

Ai! las! lou trebau fuguè pèr iéu bèn escabissous, pèr ana de porto en porto mendica la favour d'uno esbarluganto prefàci, signado d'un noum illustre!

Touto uno longo annado me siéu bressado d'aquelo courouso farfantello!

E pecaire! S'es esvalido dins uno neblo fouscarino!

Noun es dins moun vejaire de faire lon raconte de tout acò bèu; pas mai que de parla de la moulounado de letro mandado vo reçaupudo pèr aquelo agradivo prefàci. Nàni, dirai pas mai lou mot de Santo Claro, amor que tout acò n'apouncho pas un fust.

Me countentarei simplamen de desbadarna lou pourtissoun pèr dire, eici, touto ma profundo amiracioun pèr l'obre dóu Mèstre de Maiano, l'illustre e grand Mistral, que vuei repauso dins sa glòri inmourtalo dins l'ort dis Aliscamp Paradisen; amor qu'es soun obro pouderoso que me desvelè lou secrèt dins aquelo estrofo de L'Odo i Catalan.

Intrepide gardian de noste parla gènt,
Garden-lou franc e pur e clar coume l'argènt,
Car tout un pople aqui s'abéuro;
Car de mourre bourdoun qu'un pople toumbo esclaus
Se tèn sa lengo tèn la clau
Que di cadeno lou deliéuro.

Es acò que me baiè l'idèio d'escriéure dins la lengo nostro, pèr pousqué dire, tout ço que se trasié de bèu dins ma pensado, pèr la noblo revelacioun qu'atroubère alor dins touto l'obro dou Mèstre; subre tout, dins si Discours e Dicho ounte, à la pajo cinquante-quatre d'aquéu libre, atroubère, pèr iéu, lou verai simbèu de la Causo Nostro dins aquel entre-signe:

Malur à la nacioun que pèrd sa pouèsio, car dins la pouèsio, coume dins lou printèms, i'a lou nouvelun, la sabo, l'alegresso d'un pople, i'a la jouinesso e l'enavans.

E, aquéu printèms de l'amo, quau es que lou counservo dins l'esperit dóu pople, dins li veno dóu pople, senoun aquelo lengo de la famiho e dóu terraire, dins la qualo sa grand ié disié de sourneto, dins la qualo sa maire ié cantavo de nouvè, dins la qualo ié dounavo si counsèu, dins la qualo risié, 'mé sis ami d'enfanco; dins la qualo se parlavon, à l'oumbro d'un bouissoun, emé sa bono amigo;

dins la qualo, en un mot, tóuti si sentimen e tóuti si pensado pescon li coulour vivo de la naturo e dóu verai!

Fuguère enfadado que-noun-sai, autant pèr la grandour dóu verbe e de l'en gèni dóu Mèstre, que pèr la bèuta de la lengo prouvençalo, que bresso lis amo pantaiarello; d'aquelo lengo armouniouse, qu'èro aclapado soto li rouino di grand castelas, e qu'un jour, sourgenté de soun cros, coume uno sorgo lindo e cascaiarello, pèr abéura reviscoula li que van póusa la fe que soustèn lou cor e que seguisson li piado di primadié, qu'an sèmpre lucha pèr nous faire ama la terro di rèire e tira glòri de soun ufanous passat; aquelo terro ounte aro vesènt la fièro Countesso, belamen assiémado, camina sourrisènto dins l'Empèri dóu Soulèu, reconquista pèr li tenènt de si dre!

Adounc, es ansin que pivelado pèr li Legèndo, li Tradicioun nostro, enclauso dins la founsour de noste sòu; pèr la grandour de l'istòri. dóu passat, pèr lou renoum di troubadou, que, pèr faire moun presfa felibren, aprenguère souleto la lengo prouvençalo e la prousoudio.

Pecaire! fuguè pèr iéu lou pica de la daio!...

II

Alor, pèr saupre, pèr me leva de moun tourment aguère l'idèio de semoundre au Mèstre, uno pouèsio miéuno en responso à soun Espouscado; e quatecant lou Mèstre me respoundeguè la letro que seguis:

Maiano, 6 de setèmbre 1908.

Madamisello, vosto responso à L'Espouscado m'a pretouca lou cor, sias uno noblo felibresso, uno digno fiho dóu Miejour, e voulountié vous lève lou capèu e vous baise la man; fai plesi d'èstre tant bèn coumprés!

D'abord qu'abitas Nime vous counseie de faire passa vostis endignacioun felibrenco à noste Capoulié M. Pèire Devoluy que resto à Nime, carriero de la Pousterlo, e que publico lou journau “ Vivo Prouvènço ”.

Emé moun gramaci e mi salut.

F. MISTRAL.